

برای بهبود وضعیت آب باید تدبیر عاجل کنیم

مسعود پزشکیان رئیس‌جمهوری در جلسه هیئت دولت که بعدازظهر دیروز با محوریت بررسی بحران کم‌آبی، تشکیل شد، در واکنش به گزارشی که منحنی کاهش ذخایر آب کشور طی دهه‌های اخیر را نشان می‌داد، اظهار کرد: در طول دهه‌های اخیر نسبت به بحران آب گزارش‌های هشدارآمیز آمده و با هزینه‌های فراوان اقدامات زیادی انجام شده، اما منحنی‌ها نشان می‌دهد هیچکدام از این اقدامات تأثیر چندانی نداشته و لازم است اقدام عاجل انجام دهیم. این گزارش از سوی استادان برخی دانشگاه‌ها به نمایندگی از دانشگاه‌های معتبر کشور در زمینه بحران آب، در هیئت دولت ارائه شد. در این جلسه علاوه بر طرح موارد اجرایی از سوی اعضا، وزیر راه و شهرسازی گزارشی درباره وضعیت حمل‌ونقل محموله‌ها به‌ویژه کالاهای اساسی و نهاده‌های دامی در طول دوره جنگ تحمیلی ۱۲ روزه ارائه کرد.

ماجرای توزیع آب بسته‌بندی

چیزی به نام جیره‌بندی آب نداریم اما ممکن است در صورت قطع آب در یک محله، انتقال آب با تاخیر انجام و در مواقع اضطرار در منطقه‌ای از این روش استفاده شود. عیسی بزرگ‌زاده، سخنگوی صنعت آب در گفت‌وگو با ایسنا، درباره انتشار خبر و تصاویری از توزیع آب بسته‌بندی توسط شرکت آب و فاضلاب استان تهران در فضای مجازی، توضیح داد: هیچ برنامه‌ای برای جیره‌بندی یا فروش آب وجود ندارد، این موضوع به معنی جیره‌بندی آب نیست و تنها ممکن است در مناطقی که با مشکل تأمین آب مواجه شده‌اند، از این روش برای تأمین آب استفاده شود. او با بیان اینکه باید اطلاعات دقیق‌تر در این رابطه از شرکت آب و فاضلاب استان تهران اخذ شود، اظهار کرد: به‌طور کلی در تهران هیچ برنامه‌ای برای توزیع آب به صورت بسته‌بندی، جیره‌بندی و فروش آب وجود ندارد.

برق ۱۰۰ اداره پر مصرف تهران قطع شد

شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ اعلام کرد طی ۴۸ ساعت گذشته برق بیش از ۱۰۰ اداره و نهاد پر مصرف به دلیل رعایت نکردن دستورالعمل‌های مدیریت مصرف قطع شده است. به گزارش توانیر، مسعود عزیزی، معاون فروش و خدمات مشترکین توانیر با اشاره به افزایش قابل توجه دمای هوا و رشد قابل توجه مصرف برق در پایتخت اعلام کرد: طی هفت روز گذشته، پیک نیاز مصرف به ۵ هزار و ۹۰۰ مگاوات رسیده است. او افزود: بیش از ۵۰ درصد از این میزان مصرف انرژی متعلق به مشترکان خانگی است که لزوم مدیریت مصرف را دوچندان کرده است. عزیزی با تأکید بر نقش کلیدی شهروندان در حفظ پایداری شبکه برق گفت: از عموم مردم تقاضا داریم در این شرایط با تنظیم دمای محیط بر روی ۲۵ درجه سانتی‌گراد، استفاده از نور طبیعی روز و حذف روشنایی‌های غیرضروری، به کاهش مصرف برق کمک کنند.

رویا باافان و آینده نگران

بررسی مقایسه‌ای مواضع دولت‌های حسن روحانی، سید ابراهیم رئیسی و مسعود پزشکیان درباره‌ی بحران انرژی

زود هنگام از وسایل سرمایشی شد و این رکورد مصرف را در ماه‌های اردیبهشت و خرداد ۱۴۰۰ به این صورت شکست: «۲۹ اردیبهشت ۵۳۸۰۰ مگاوات (معادل نقطه اوج مصرف در ۲۴ خرداد ۹۹، اول تیرماه ۹۸ و تیرماه ۹۷) و ۸ خرداد ۵۵۶۴۶ مگاوات.» در این میان باید فعالیت‌های دستگاه‌های استخراج رمزارز را نیز به آن اضافه کرد و وزارتخانه‌های صمت و نیرومیزان آن را ۳۲۱ مگاوات اعلام کردند.

▼ دولت ابراهیم رئیسی

علی اکبر محرابیان که سابقه وزارت صنایع و معادن در دولت محمود احمدی‌نژاد داشت، در دولت مرحوم رئیسی به‌عنوان وزیر نیرو به مجلس معرفی شد و در مورد برق و آب وعده‌های زیادی داد که مهم‌ترین آن اطمینان خاطر برای تأمین آب و برق پایدار، اصلاح نظام حکمرانی آب، بهبود اقتصادی آب و برق به منظور ایجاد تعادل در منابع و جالب‌تر از همه آنها استخراج آب دریا و شیرین کردن آن بود. محرابیان در جلسه معرفی خود به عنوان وزیر نیرو در مجلس در شهریور ۱۴۰۰، گفته بود که ناترازی تولید و مصرف برق در تابستان امسال بیش از ۱۳ هزار مگاوات بوده که با احداث ۱۰ هزار مگاوات نیروگاه جدید در ۴ سال، تکمیل و احداث ۱۰ هزار مگاوات نیروگاه جدید در ۴ سال (که شامل ۳۰۰۰ مگاوات نیروگاه تا پیک سال بعد یعنی ۱۴۰۱، ۵۰۰۰ مگاوات تکمیل سیکل ترکیبی و احداث ۲۰۰۰ مگاوات نیروگاه جدید می‌شود) و احداث ۱۰ هزار مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر با محوریت نیروگاه خورشیدی در طول ۴ سال، این ناترازی را حل خواهد کرد.

او در مورد تأمین آب نیز وعده داده بود: «طی ۴ سال آینده با اجرای برخی سدها به ظرفیت ذخیره آب آنها افزوده می‌شود که ۶۰۰ میلیون مترمکعب آن برای آب شرب خواهد بود و باعث از بین رفتن تنش آبی می‌شود همچنین ۶۰۰ میلیون مترمکعب دیگر برای صنعت خواهد بود و الباقی ذخیره آبی برای حوزه کشاورزی در نظر گرفته می‌شود.» محرابیان همچنین وعده داده بود که در ۴ سال آینده با رعایت تمامی موازین ریزش محیطی استخراج آب دریا و شیرین کردن آن انجام خواهد شد. مرحوم ابراهیم رئیسی بعد از آنکه دولت سیزدهم را تحویل گرفت نشست ویژه‌ای برای بررسی مسائل «صنعت برق کشور» تشکیل داد و از وزیر نیرو خواسته بود با برنامه‌ریزی فوری برای حل ناترازی‌ها، تولید و مصرف برق را هم‌زمان مدیریت کند و تأکید کرده بود فرآیند افزایش ۲۵۰۰ مگاوات به‌مدار تولید برق کشور باید سرعت بگیرد. دو سال بعد، در دی‌ماه ۱۴۰۲، رئیسی عملکرد وزارت نیرو را در زمینه مدیریت تولید و مصرف آب و برق شایسته تقدیر دانست در حالی که برخلاف وعده ایجاد ۲۰ هزار مگاوات نیروگاه جدید در طول چهار سال، تا آن تاریخ تنها ۴ هزار مگاوات ظرفیت یک‌جای برق بادی و خورشیدی تأمین شده بود و رئیس‌جمهور وعده ۱۱ هزار مگاوات ظرفیت تولید برق از منابع تجدیدپذیر را تا پایان دولت سیزدهم داد. او همچنین گفته بود که با توجه به عملکرد وزارت نیرو در مصرف برق در دوره اوج مصرف سال ۱۴۰۲ در بخش خانگی، خاموشی برنامه‌ریزی شده و گسترده رخ نداد و در بخش صنایع نیز شاهد تأثیرگذاری منفی بر تولید نبودیم، در حالی که در همان روزها صدای کارخانه‌داران و صنایع از بی‌برقی و قطع آن در تابستان بلند بود و محمدرضا موفقی نیا، معاون وزیر صمت دولت در

می‌شود، چون مدتی است ایران از خشکسالی عبور کرده و در مرحله مدیریت منابع آب ناشی از نزولات بی‌سابقه قرار دارد؛ این در حالی است که کارشناسان محیط‌زیست مورد حمایت دولت هنوز باور ندارند ایران وارد دوران ترسالی شده است. تقریباً هفته‌ای نیست خبر سیل و سیلاب در ایران منتشر نشود و چند سال است خسارت‌های سیل وارد مر حله بحران شده اما برخی کارشناسان کالچ‌فته که در دولت دوازدهم دارای جایگاه بالایی در سازمان محیط‌زیست هم بوده و هستند، نتوانستند این دوران را پیش‌بینی کنند و حتی با دیدن سیل‌های بی‌سابقه در کشور و بحران سیلاب باز هم از مواضع خود کوتاه نمی‌آیند و عبور از خشکسالی را باور ندارند.»

جالب آنکه معاون وزیر کشاورزی دولت رئیسی نیز در اردیبهشت سال ۱۴۰۲ از فراوانی آب گفته و مدعی شده بود برای ۲ میلیارد نفر هم می‌توانیم آب تأمین کنیم. او گفته بود: «اما با حکمرانی درست آب و در نظر گرفتن بارندگی سالانه و تکیه بر آن و احصاء نیازها می‌توانیم آب مورد نیاز دو میلیارد نفر را تأمین کنیم. اگر دور تا دور کشور را هم دیوار بکشند و با جای دیگری ارتباط نداشته باشیم باز هم می‌توانیم امور کشور را پیش ببریم.» منتقدان دولت حسن روحانی در حالی با اطمینان از پایان خشکسالی می‌گفتند که پایان دهه ۹۰ را می‌توان شروع دوباره قطعی برق و آب در کشور دانست. در تیرماه سال ۱۴۰۰، یک ماه مانده به پایان دولت دوازدهم، حسن روحانی به دلیل اعلام وضعیت قرمز در صنعت برق و قطع مکرر برق در نقاط مختلف کشور از مردم عذرخواهی کرد و دستور داد جلسه ویژه‌ای به ریاست معاون اول و متشکل از دستگاه‌های مختلف، موضوع تأمین برق و خاموشی‌ها را بررسی کنند. روحانی عوامل مؤثر بر قطع برق در کشور را کاهش بارندگی ۵۲ درصدی که به خشکسالی و قطع ظرفیت ۷ هزار مگاوات نیروگاه برق آبی منجر شده و همچنین افزایش تولیدات صنعتی و از مدار خارج شدن نیروگاه بوشهر عنوان کرد. حسن روحانی عنوان کرد که در ۸ سال دولت او به‌طور سالانه حدود ۲۵۰۰ مگاوات به ظرفیت تولید برق کشور اضافه شده؛ این در حالی است که قبل از این دولت به‌طور متوسط سالانه ۱۷۰۰ مگاوات برق اضافه می‌کرده است. جالب آنکه وزیر نیروی دولت سیزدهم مدعی شده بود تولید برق در دولت دوازدهم فقط ۲۳ درصد رشد داشته و دولت سیزدهم کشور را با ۱۵ هزار مگاوات ناترازی برق تحویل گرفت. بر اساس گزارش آماری انرژی جهان، تولید برق ایران در سال ۲۰۲۳ به ۳۸۲/۹ تراوات ساعت رسیده که رشد ۱۳/۵ درصدی را در دولت سیزدهم نشان می‌دهد که باید گفت طرح‌های افتتاح‌شده در این دولت نیز در دولت دوازدهم احداث شده و با پیشرفت بالا تحویل داده شد. پس از اتمام دولت دوازدهم، دویروگاه حرارتی هنگام (۳۰۷ مگاوات) و ایران ال جسی (۱۶۲ مگاوات) راه‌اندازی شد و نیروگاه حرارتی چاپهار (۱۶۰ مگاواتی) که ۱۴۰۰/۱۲/۲۱ به بهره‌برداری رسید، با ۹۴ درصد پیشرفت تحویل دولت سیزدهم شده بود یا نیروگاه ارومیه با ظرفیت ۳۲۰ مگاوات و ۹۱ درصد پیشرفت تحویل دولت سیزدهم شد اما ۱۶۰ مگاوات آن در ۱۴۰۱/۱۲/۰۲ افتتاح شد. اما با این حال دولت حسن روحانی نیز در ماه‌های پایانی دولت خود دچار بی‌برقی شد و چاره‌ای جز اعلام جدول خاموشی‌های اضطراری نداشت. مصرف برق در خرداد سال ۱۴۰۰ نوزده درصد افزایش پیدا کرد و وزیر نیرو دلیل خاموشی‌ها را خشکسالی و مصارف غیرمتعارف دانست. در سال ۱۴۰۰ گرمای زودرس باعث استفاده

حسن روحانی در سال ۱۳۹۴:

اینکه می‌گوییم تحریم ظالمانه باید از بین برود بعضی چشم‌هایشان را زیاد نچرخانند. تحریم‌های ظالمانه باید از بین برود تا سرمایه بیاید. تا مسئله محیط زیست حل شود. تا اشتغال جوانان حل شود. تا صنعت جامعه حل شود. تا آب خوردن مردم حل شود. تا منابع آبی زیاد شود. تا سبخان در همان روزها با تمسخر رسانه‌های رقیب مواجه شد و کیهان تیر زد: «حل همه مشکلات در گرو مذاکرات حتی آب خوردن!» و متأسفانه باید گفت پیش‌بینی حسن روحانی درست درآمد و تحریم‌ها هم بر تراز برق و گاز تأثیر گذاشت و هم بر آب خوردن.

▼ دولت حسن روحانی

خشکسالی یا ترسالی؛ شاید این موضوع را باید مهمترین چالش انرژی در دودولت حسن روحانی دانست. در دهه ۹۰ به دلیل تحریم‌ها و فرسودگی نیروگاه‌های کشور، میزان تولید و دستیابی به برق و آب کاهش پیدا کرده بود اما بارندگی‌های پراکنده و سیل‌هایی که چند نوبت کشور را با چالش مواجه کرد، برخی را به این اشتباه انداخت که دوران خشکسالی کشور تمام شده و ایران وارد ترسالی شده است. روزنامه وطن امروز که از منتقدان دولت حسن روحانی بود، در گزارشی که در اردیبهشت سال ۱۳۹۹ با عنوان «خشکسالی یا ترسالی» منتشر شد، اینگونه نوشت: «خبرهای سیل و خسارت‌های سیلاب دیگر شگفتی ندارد و جزو اخبار عادی در ایران محسوب

علی ایوبی

گزارشگر هم‌میهن